

Nr 155.

Ankom till riksdagens kansli den 18 maj 1931 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett markbytesavtal mellan kronan och Göteborgs stad m. m.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 13 februari 1931 dagtecknad proposition (nr 110), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna i berörda statsrådsprotokoll omförmälda den 2 december 1930 mellan chefen för Göta artilleriregemente och Göteborgs stads drätselkammare ingångna preliminära avtal under förutsättning, att staden godkänner de av departementschefen föreslagna jämkningarna i detsamma; dels medgiva, att den kronan tillkommande mellangiften må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, i mån av behov disponeras för uppförande av nya byggnader för ammunitionsförråd vid Kviberg samt för ordnande av förläggningsförhållandena å Tånga hed; dels ock medgiva, att blivande överskott å berörda mellangift må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande avtal är såsom bilaga fogat vid detta utlåtande.

Departementschefen har inledningsvis redogjort för vissa mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena sidan, samt grosshandlaren J. J. Ekman och Göteborgs stad, å andra sidan tidigare ingångna avtal angående förvärvandet av besittnings- och äganderätten till vissa landeriet Kviberg invid Göteborg hörande områden. Departementschefen har härefter framhållit, att på grund av stadsfullmäktiges i Göteborg beslut att från och med år 1927 avse ett område vid Kviberg till begravningsplats, vari skulle ingå 12.5 hektar av Göta artilleriregementes övningsfält, underhandlingar hade förts mellan kronans myndigheter och Göteborgs stad angående ett nytt markbytesavtal. Dessa förhandlingar hade resulterat i ett den 2 december 1930 dagtecknat avtal mellan chefen för Göta artilleriregemente, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, å ena, samt Göteborgs stad genom dess drätselkammare, å andra sidan. Detta avtal, som vore giltigt endast under förutsättning, att det samma godkändes av Kungl. Maj:t och kronan samt stadsfullmäktige i

Göteborg före den 1 juli 1931, hade av stadsfullmäktige godkänts den 18 december 1930.

Efter att hava lämnat en redogörelse för innebörden av nämnda avtal har departementschefen anfört följande:

»Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, innebär det mellan chefen för Göta artilleriregemente och Göteborgs stad träffade preliminära bytesavtalet, i huvudsak, att kronan till staden avstår mark till en sammanlagd areal av omkring 39.91 hektar samt befriar staden från vissa skyldigheter enligt bytesavtalet av den 9 och den 24 januari 1922, mot det att staden lämnar kronan vederlag dels i mark till en sammanlagd areal av cirka 61.62 hektar, dels genom utförande av vissa byggnads-, väg- och andra arbeten för regementets behov, dels ock i penningar, i den mån värdet av stadens övriga vederlag understiger värdet av kronans prestationer; i sistnämnda hänseende har förutsatts, att staden skall till kronan erlägga en till 570,730 kronor bestämd mellangift. Avtalet har, såsom förut nämnts, den 18 december 1930 godkänts av staden.

Enligt vad av utredningen framgår, tillföres Göta artilleriregemente genom det föreslagna bytet ökad, för övningar särskilt lämplig terräng. Även ur andra synpunkter synes mig avtalet vara för kronan tillfredsställande.

Den mark, som kronan genom bytet erhåller, överlämnas av staden med äganderätt, men är denna rätt såtillvida inskränkt, att kronan icke äger å området uppföra byggnader eller utföra anläggningar för annat ändamål än försvarsändamål. Enligt min mening bör, därest kronan skall biträda avtalet, detta jämkas därhän, att kronan erhåller rätt att utan stadens medgivande använda sistnämnda område även för andra statliga ändamål än försvarsändamål. För staden synes anledning saknas att motsätta sig en dylik jämkning, vilken torde böra verkställas på det sätt, att det å två ställen i moment 6:o) i avtalet använda ordet »försvarsändamål» utbytes mot uttrycket »kronans eget behov».

Vid beräkning av värdet per ytenhet av den till byte föreslagna marken har — med undantag för ett område om cirka 0.87 hektar — följts ett av överlantmätaren Karl Svanbom avgivet värderingsutlåtande av den 4 mars 1930. Skälet för frångåendet av Svanboms värdering i fråga om nämnda område har av artilleri- och fortifikationsdepartementen angivits vara, att området av kronan redan år 1897 avgiftsfritt upplåtits till staden för att disponeras för en folkskolebyggnad. Efter tagen del av Svanboms värderingsutlåtande och sedan jag vid besök å Kviberg förskaffat mig närmare kännedom om markförhållandena därstädes, har jag kommit till den uppfattningen, att någon anmärkning mot grunderna för uppskattningen av markvärdena icke med fog kan göras. Vid av mig verkställd granskning av de lämnade arealuppgifterna hava emellertid vissa av dessa befunnits felaktiga. Såvitt nu kan bedömas, skulle sålunda arealen av den mark, kronan överlåter å staden, vara något större än man vid beräknandet av parternas prestationer utgått ifrån. Jag anser därför nödvändigt, att de i bytet ingående markområdena underkastas förnyad uppmätning. Och jag förutsätter, att båda

kontrahenterna underkasta sig den ändring i den nu till 570,730 kronor fixerade mellangiften, som föranledes av den utav mig ifrågasatta nymätningen.

Jag tillstyrker alltså, att det föreliggande avtalsförslaget godkännes av kronan under förutsättning, dels att moment 6:o) i avtalet jämkas på sätt jag nyss föreslagit, dels ock att Göteborgs stad — liksom ock givetvis kronan — underkastar sig den ändring av den i avtalet stipulerade mellangiften, som föranledes därav, att vid blivande uppmätning av markområdena dessas areal fastställes till andra siffror än de, vilka ligga till grund för de i avtalsförslaget gjorda beräkningarna av kontrahenternas prestationer.

Arméförvaltningens artilleri- och fortifikationsdepartement hava, i enlighet med vad chefen för Göta artilleriregemente hemställt, föreslagit, att det kronan enligt avtalet tillkommande kontanta vederlaget måtte få användas för uppförande av ett nytt artilleriammunitionsförråd för regementet vid Kviberg samt för ordnande av förläggningsförhållandena å Tånga hed.

Enär, såsom artilleri- och fortifikationsdepartementen påpekat, regementets nuvarande ammunitionsförrådsbyggnader skola vara utrymda och bortförda den 1 oktober 1933, måste ett nytt ammunitionsförråd uppföras före sagda dag. Kostnaderna för det nya förrådet anser även jag lämpligen böra bestridas av den från staden inflytande kontanta ersättningen. Då emellertid det för ifrågavarande nybyggnader av fortifikationsdepartementet beräknade beloppet, 300,000 kronor, synes alltför högt, bör medelsbehovet för ändamålet underkastas förnyad utredning och därvid undersökning ske, huruvida icke vissa i byggnadsplanen ingående arbeten möjligen kunna, såsom icke oundgängligen behövligen, uteslutas, ävensom huruvida de beräknade kostnaderna kunna genom vidtagande av förenklingar eller på annat sätt nedbringas.

Vad härefter angår Tånga hed, har jag vid personligt besök varit i tillfälle att konstatera, att de anmärkningar, som riktats mot förläggningsförhållandena därstädes, äro fullt berättigade. Anordningarna för personalens förläggning äro i hög grad otidsenliga och därtill synnerligen bristfälliga; härvid bör särskilt understrykas det otillfredsställande uti, att kronan för personalens inkvartering under de perioder, regementet under de årliga repetitionsövningarna förläggas till heden, icke tillhandahåller annat än tält. Vidare synas anordningarna för manskapets utspisning samt för hästarnas uppställande vara i trängande behov av förbättring. Jag har under dessa förhållanden funnit det angeläget, att åtgärder nu vidtagas i syfte att de mera påtagliga bristerna i fråga om förläggningen komma att avhjälpas. Mot att kostnaderna härför bestridas av omförmälda ersättningsbelopp från Göteborgs stad har jag icke något att erinra. Emellertid håller jag före, att kostnaderna för förläggningens ordnande böra kunna väsentligt nedbringas i förhållande till den av myndigheterna angivna summan, 270,730 kronor.

Regementschefen har beträffande anordningarna för personalens förläggning väckt ett förslag, som går ut på, att för detta ändamål skulle uppföras flyttbara barackbyggnader av korrugerad plåt, invändigt försedda med trä-

klädsel och golv ävensom kaminer. Förslaget synes beaktansvärt och skulle möjliggöra byggnadernas utnyttjande på annan plats, i händelse att förläggningen till Tånga hed framdeles av en eller annan anledning skulle komma att upphöra.

Den från Göteborgs stad erhållna mellangiften torde, i den mån den icke visar sig erforderlig för omförmälda byggnads- m. fl. arbeten, böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.»

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Beträffande frågan om ordnandet av förlägningsförhållandena å Tånga hed har utskottet, som avlagt besök därstädes och å Remmene skjutfält, ansett sig böra uttala, att utskottet förutsätter, att frågan om en förflyttning av förläggningen till Remmene härmed må anses förfallen. Med hänsyn härtill och då de föreslagna barackbyggnaderna ej äro avsedda att bli vinterbonade, synes det enligt utskottets mening böra tagas under övervägande, huruvida icke ifrågavarande byggnader lämpligast böra uppföras av trä i stället för, såsom föreslagits, av korrugerad plåt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:tt att godkänna i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 13 februari 1931 omförmälda den 2 december 1930 mellan chefen för Göta artilleriregemente och Göteborgs stads drätselkammare ingångna preliminära avtal under förutsättning, att staden godkänner de av departementschefen föreslagna jämkningarna i detsamma;

b) medgiva, att den kronan tillkommande mellangiften må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, i mån av behov disponeras för uppförande av nya byggnader för ammunitionsförråd vid Kviberg samt för ordnande av förlägningsförhållandena å Tånga hed.

c) medgiva, att blivande överskott å berörda mellangift må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Stockholm den 18 maj 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *J. L. Widell*, *J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *N. J. M. Svensson* i Kompersmåla, *E. J. G. Rosén*, *E. A. Lundell*, *J. G. Walles*, *C. G. V. Hammarskjöld*, *P. A. Bergström* och *J. Sandén*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *G. Strindlund*, *P. M. Olsson* i Blädinge, *B. F. son Holmgren*, *J. Olofsson* i Digernäs, *O. Andersson* i Höör, *A. Danielsson*, *G. Persson* i Falla, *A. Norsell* och *C. J. Högström*.

Bilaga.

Emellan Kungl. Maj:t och kronan genom chefen för Kungl. Göta artilleriregemente, här nedan benämnd kronan, samt Göteborgs stad genom dess drätselkammare, å andra avdelningen, här nedan benämnd staden, träffas härmed följande

A v t a l.

1:o) Med den rätt, kronan genom drätselkammarens upplåtelsehandling av den 28 april 1891 erhållit till landeriet Kviberg m. m. i stadens tolfte rote, avstår kronan till staden de områden, i areal innehållande tillhoppa omkring 39.91 hektar, av nämnda landeri m. m., som å härvid fogade karta »I» äro utmärkta med röd färgläggning, mot det att staden till kronan med äganderätt överlåter *dels* de inom stadsdelarna Kviberg och Utby i Göteborg belägna områden om tillhoppa omkring 61.5 hektar, som å härvid fogade karta »II» äro angivna med grön färgläggning, *och dels* det inom stadsdelen Kviberg belägna området om cirka 0.12 hektar, som å kartan »II» är utmärkt med gul färgläggning; varande bytet förenat med följande emellan kontrahenterna träffade överenskomelser:

2:o) Överlåtelsen till staden av de mellan Kvibergsvägen och Säveån belägna områdena omfattar även därå befintliga, kronan tillhöriga byggnader.

Abyggnaderna å övriga till staden överlättna områden ingå däremot icke i överlåtelsen.

3:o) De till staden överlättna områdena, som av kronan överlämnas fria från inteckningar och annat ointecknat intrång än att vissa delar av de mellan Kvibergsvägen och Säveån belägna områdena äro utarrenderade till längst den 1 november 1935, tillträdas av staden den 1 oktober 1931 eller den tidigare dag, som kan mellan regementschefen och drätselkammarens andra avdelning överenskommas, dock med följande inskränkningar:

a) staden äger icke tillträda kronan tillhöriga abyggnader å mellan Kvibergsvägen och Säveån belägna områden jämte till dessa byggnader hörande befintliga tillfartsvägar och planteringsland förrän den 1 april eller den 1 oktober, som först infaller näst efter det staden färdigställt de i moment 10:o d) här nedan omförmälda bostadshusen jämte de därför erforderliga i moment 10:o e) angivna gatu- och ledningsarbeten; skolandet emellertid nämnda inskränkning i stadens rätt till tillträde till tillfartsvägarna bortfalla, därest staden i deras ställe på sin bekostnad ställer andra ändamålsenliga tillfartsvägar till förfogande;

b) innehavaren av de växthus, av vilka en del är belägen å den för Kvibergsvägens vidgning avsedda, å kartan »I» med röd färgläggning utmärkta marken, berättigas att hava samma del av växthusen avgiftsfritt kvarstående till den 1 november 1945, dock sker härigenom ingen inskränkning i den staden lagligen tillkommande rätt att efter expropriation få ifrågavarande del av växthusen avröjd;

c) kronan berättigas att till den 1 oktober 1933 avgiftsfritt innehava de i moment 2:o), andra stycket, här ovan avsedda byggnaderna med därtill hörande inhägnade områden och planteringsland samt nu befintliga tillfartsvägar eller i dessa senares ställe andra ändamålsenliga tillfartsvägar, som staden eventuellt kan komma att ställa till kronans förfogande;

d) de å kartan »I» med röd färgläggning och gul kantfärg utmärkta områden med i moment 3:o) c) här ovan omnämnda undantag tillträdas av staden den 1 oktober 1932 eller, för den händelse de i moment 10:o) a) här nedan omnämnda dräneringsarbetena då icke skulle vara slutförda och godkända, å den senare dag, då sådant godkännande lämnats.

4:o) Alla för eventuell lagfart å stadens i moment 1:o) och 2:o) omnämnda fång erforderliga kostnader betalas av staden.

5:o) De i moment 1:o) här ovan angivna, till kronan överlåtna områden tillträdas av kronan den 1 oktober 1931, därvid områdena överlämnas fria från åbyggnader, inteckningar och ointecknat intrång med de undantag härutinnan, att vissa fastigheter, av vilka delar ingå i de å kartan »II» med grön färgläggning utmärkta områden, besväras av en av Askims m. fl. häradsrätt den 1 september 1913, § 38, beviljad inteckning, Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga Trollhätte Strömmar och därinvid belägna fastigheter uti Trollhättans och Vassända-Naglums socknar i Älvsborgs län till säkerhet för rätt att framdraga och för all framtid bibehålla en högspänningsledning från statens transformatorstation vid Marieholm till Jonsered m. m., och att ett inom å kartan »II» med grön färgläggning betecknat område belägen areal om cirka 0.54 hektar, å kartan inramad med röd kantfärg, är utarrenderad för tiden till och med år 1934 och bebyggd med arrendatorn tillhöriga hus.

6:o) Till förmån för Göteborgs stad såsom ägare av den i stadsdelarna Gamlestaden och Kviberg belägna begravningsplatsen medger kronan, att å de genom detta avtal till kronan överlåtna områden icke må uppföras byggnader eller utföras anläggningar för annat ändamål än försvarsändamål.

Därest kronan framdeles skulle finna sig icke längre behöva nyttja områdena eller del av dem för försvarsändamål, åligger det staden att på anfordran av kronan tillösa sig sådan för nämnda ändamål obehövlig mark jämte därå vid tillfället befintliga, kronan tillhöriga byggnader mot en ersättning till kronan, motsvarande värdet av byggnaderna ifråga jämte å marken under kronans innehav av densamma gjorda uppodlingar och förbättringar. I händelse av tvist rörande storleken av nyssnämnda ersättning skall densamma bestämmas av skiljemän i enlighet med vid tillfället gällande lag om skiljemän.

Vad staden sålunda tillöser sig, skall av kronan överlämnas till staden fritt från annan inteckning och annat ointecknat intrång än som i moment 5:o) här ovan och i detta moment, 1:a stycket, nämnes.

Skulle kronan i stället för att påfordra fullgörandet av stadens nyssberörda lösningsskyldighet vilja upphäva det i första stycket av detta moment angivna servitutet, äger kronan rätt härtill, mot det att kronan till staden erlägger det belopp, som utgör skillnaden mellan det värde marken vid den tid, då servitutet ifråga skall upphävas, har, och värdet av vid tillfället befintliga, under kronans innehav av områdena gjorda uppodlingar och förbättringar, därvid eventuella åbyggnaders värde sålunda icke skall medräknas. Därest tvist skulle uppstå om storleken av det ersättningsbelopp, som sålunda skulle tillkomma staden, skall denna tvist avgöras genom skiljemän i enlighet med vid tillfället gällande lag om skiljemän.

Innan kronan tillträder de genom detta avtal till kronan överlåtna områden, skall, för utrönande av deras beskaffenhet, syn hållas av tre personer, utsedda på sätt nu gällande lag om skiljemän föreskriver. Protokoll skall hållas över syneförrättning och biläggas detta avtal.

Kostnader för syneförrättning skola gäldas av kronan och staden till hälften vardera.

7:o) För lagfart å kronans i moment 1:o) här ovan omförmälda fång erforderliga avstycknings- eller andra mättningsförrättningar bekostas av staden.

8:o) Kronan överlåter till staden äganderätten till den genom Kungl. Göta artilleriregementes försorg omkring 300 meter söder om regementets kasernetablissemang uppförda bron över Sävån.

Regementet förbehålles emellertid rätt att utan ersättning till staden nyttja bron, så länge densamma bibehålles.

9:o) Staden fritages från fullgörande av följande i bytesavtal emellan staden och kronan av den 9 och den 24 januari 1922 angående mark omkring Kungl. Göta artilleriregementes kasern föreskrivna prestationer, nämligen:

a) den i till nyssnämnda bytesavtal hörande och i dess moment 8:o) a) omförmälda Bil. 2 föreskrivna bortflyttningen från regementets övningsfält av elektriska kraftledningar;

b) den i bytesavtalets moment 9:o) omförmälda skyldigheten att uppsätta hägnad mellan vissa av regementet och staden disponerade områden;

c) den i moment 12:o) i bytesavtalet omförmälda skyldigheten för staden i visst fall till omläggning av väg, i samband varmed jämväl övriga bestämmelser i samma moment upphävas;

d) kompensation i penningar respektive genom nybyggnad jämlikt bytesavtalets moment 3:o) och 4:o) för åbyggnaderna å lägenheten nr 10 och i det senare momentet omförmälda området om cirka 6,890 kvadratmeter, i samband varmed staden berättigas tillträda sagda genom bytesavtalet till staden överlåtna lägenhet och område, å kartan »I» utmärkta med grön färgläggning, med åbyggnader å den 1 april eller den 1 oktober, som först infaller, näst efter det staden färdigställt det i moment 10:o) b) här nedan omförmälda bostadshuset jämte de därför erforderliga, i moment 10:o) c) angivna väg- och ledningsarbeten.

10:o) Staden åtager sig att på sin bekostnad utföra följande arbeten för Kungl. Göta artilleriregementes behov, nämligen:

a) dränering av delar av regementets övningsfält i huvudsaklig överensstämmelse med den av kronan härigenom godkända dräneringsplan, som finnes återgiven i härvid fogade, av lantbruksingenjören C. B. Carlson den 10 februari 1928 avgivna promemoria med tillhörande ritning och kostnadsförslag samt påskrift den 15 april 1928 av Kungl. arméförvaltningens f. domäntjänsteman Bernh. Grill. Arbetet skall av staden påbörjas under år 1931 och vara avslutat under år 1932. Därest icke hela arbetet verkställes under år 1931, bör åtminstone den södra hälften av det till dränering avsedda området dräneras under nämnda år och återstoden under år 1932. Det åligger drätselkammarens andra avdelning att minst fjorton dagar före arbetets påbörjande därom underrätta chefen för Kungl. Göta artilleriregemente; skolande denna underrättelse tillika innehålla meddelande om den uppdelning av arbetet, som eventuellt kan ifrågakomma;

b) uppförande å den s. k. Bellevuehöjden mellan Kvibergsvägen och Sävån å plats, som å härtill hörande karta »I» utmärkts med brun färgläggning, av ett för regementets personal avsett bostadshus av trä med 3 lägenheter om resp. 5, 4, 3 rum med jungfrukammare, hallar och kök jämte badrum, w. c. och värmeledning samt inhägnad trädgårdsanläggning i huvudsaklig överensstämmelse med härvid fogade, av arkitekten Axel Forssén i maj 1928 uppgjorda skissritningar med tillhörande beskrivning;

c) iordningställande, resp. nyanläggning av en cirka 200 meter lång och 3 meter bred väg till det under moment 10:o) b) här ovan upptagna bostadshuset samt anläggande av för detsamma erforderliga ledningar för vatten,

avlopp (bland annat för w. c.), gas och elektricitet i huvudsaklig överensstämmelse med kostnadsförslag, upprättade den 5 oktober 1928 av gatuchefen Arth. Hultman, den 6 i nämnda månad av dåvarande vattenledningschefen T. Glosemeijer, den 10 i samma månad av överingenjören A. T. Hall och den 12 i samma månad av överingenjören G. H. Grauers, jämte till de tre förstnämnda kostnadsförslagen hörande ritningar.

Arbetena under moment 10:o b) och c) här ovan skola så bedrivas, att bostadshuset kan tagas i anspråk för sitt ändamål den 1 oktober 1933, till vilken dag sålunda jämväl nyssnämnda väg- och ledningsarbeten skola vara slutförda;

d) uppförande inom ett väster om regementets kasernbyggnad beläget, å kartan »I» med blå färgläggning utmärkt område av 7 för regementets personal avsedda dubbelhus av trä, d. v. s. 14 hus, som sammanbyggets två och två, innehållande sammanlagt 22 lägenheter om 2 rum och kök, två lägenheter om 1 rum och kök och två lägenheter om 3 rum och kök, samtliga försedda med badrum, värmeledning och w. c. samt inhägnad trädgårdsanläggning.

Husen skola uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med härvid fogade, av arkitekten Forssén i april 1928 uppgjorda skissritningar med tillhörande beskrivning, utom ifråga om däri intagna kostnadsberäkning;

e) utläggning till 6.5 meters bredd, därav 4.5 meter till körbana och 2 meter till gångbana, av en i preliminärt förslag till stadsplan till delvis 22 och delvis 28 meters bredd upptagen trädplanterad gata från Kvibergsvägen till det under moment 10:o d) här ovan angivna bostadsområdet samt för anläggande av för detta erforderliga ledningar för vatten, avlopp (bland annat för w. c.), gas och elektricitet ävensom bortflyttning av en bäck från området i huvudsaklig överensstämmelse med de i moment 10:o c) här ovan omförmälda kostnadsförslag och ritningar.

Arbetena under moment 10:o d) och e) här ovan skola så bedrivas, att bostadshusen kunna tagas i anspråk för sitt ändamål den 1 oktober 1933, till vilken dag sålunda jämväl i sistnämnda moment angivna gatu- och ledningsarbeten skola vara slutförda.

I detta moment avsedda ledningar bliva, i den mån de komma att framdragas över staden tillhörig, av kronan icke disponerad mark, stadens egendom och underhållas av staden;

f) nyanläggning inom regementets område öster om kasernbyggnaderna av två 5 meter breda vägar om respektive cirka 130 och 320 meters längd, å kartan »I» utmärkta med svart färgläggning, enligt av gatuchefen Arth. Hultman den 5 oktober 1928 upprättat kostnadsförslag med tillhörande ritning, vilket arbete skall vara slutfört före den 1 oktober 1932;

g) avgrusning före den 1 juni 1932 mellan Kvibergsvägen och den i moment 8:o omförmälda bron över Sävån befintliga vägen;

h) underhåll av nyssnämnda bro ävensom, så länge densamma bibehålles, av den i moment g) omförmälda vägen mellan Kvibergsvägen och bron; och

i) den kronan såsom innehavare av mark utmed Kvibergsvägen eventuellt åliggande renhållning av nämnda väg.

11:o) Anmärkningar, som från kronans sida kunna komma att göras mot utförandet av de staden enligt moment 10:o a)—g) här ovan åliggande arbeten, skola av regementschefen skriftligen framställas hos drätselkammarens andra avdelning, beträffande de i moment 10:o a) omförmälda dräneringsarbetena inom två år och beträffande övriga arbeten senast inom ett år efter det respektive arbete enligt detta avtal skolat vara färdigställt eller, om arbetet ej slutförts inom sålunda bestämd tid, senast inom två respektive ett år efter det arbetet avslutats.

Besked i anledning av anmärkning skall av avdelningen lämnas regementschefen inom två månader efter det anmärkning kommit avdelningen tillhanda.

Godkännes anmärkning av avdelningen, skola sålunda erforderliga kompletteringsarbeten av staden under samråd med regementschefen verkställas, så snart lämpligen kan ske, dock senast inom ett år efter anmärkningen kommit avdelningen tillhanda.

Därest avdelningen däremot icke skulle finna anmärkning befogad, skall eventuell tvist härom avgöras av skiljemän, utsedda i enlighet med vid tillfället gällande lag om skiljemän.

12:o) Staden förbinder sig vidare att till kronan den 1 oktober 1931 utbetala en kontant ersättning av femhundrasjuttiotusensjuhundratrettio (570,730) kronor.

Beloppet insättes å Kungl. arméförvaltningens giroräkning hos riksbanken.

13:o) Såsom särskild ersättning för tillträdet till de vid Kvibergsvägens vidgning avsedda, å kartan med röd färgläggning betecknade delarna av lägenheten Bellevue skall staden till lägenhetens nuvarande arrendator utgiva ettusen (1,000) kronor. Beloppet utbetalas i stadskassan den 1 oktober 1931.

14:o) För de delar av landeriet Kviberg m. m. i stadens 12 rote, som kronan efter ikraftträdandet av detta avtal innehar på grund av i moment 1:o här ovan omförmälda upplåtelsehandling av den 28 april 1891, skall fortfarande utgå samma avgäld oavkortad, som stadgats i nämnda upplåtelsehandling, varför någon avgäld icke skall utgå för den mark, som genom särskilt avtal av den 26 mars 1930 emellan kronan och staden utan ersättning överlåtits till kronan.

15:o) Staden förbinder sig att vid antagande av förslag till särskilda stadsplanebestämmelser för användande av de å kartan »I» med röd färgläggning och gul kantfärg utmärkta områden tillse, att de föreslagna bestämmelserna icke komma att medgiva områdenas utnyttjande för industriella ändamål.

16:o) Detta avtal är giltigt endast under förutsättning, att detsamma godkänts av Kungl. Maj:t och kronan samt stadsfullmäktige i Göteborg före den 1 juli 1931.

Av detta avtal äro upprättade två likalydande exemplar, av vilka chefen för Kungl. Göta artilleriregemente samt Göteborgs drätselkammaras andra avdelning erhållit ett vardera.

Göteborg den 2 december 1930.

OSCAR OSTERMAN.

Chef för Kungl. Göta artilleriregemente.

/G. Harald Spens.

Göteborg i drätselkammaren, å andra avdelningen, den 2 december 1930.

AUG. ÅKESSON.

C. O. FORSELIUS.

ANDERS NYLÉN.

KNUT PETERSSON.

JULIUS HOLM.

RAGNAR ANDERSSON.

PATRIK RYDBECK.

/Fr. Gustafson.